

Lubomír Vondráček

PRÁVNÍ PŘEDPISY NEJEN PRO HLAVNÍ, VRCHNÍ, STANIČNÍ SESTRY

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Používání elektronické verze knihy je umožněno jen osobě, která ji legálně nabyla a jen pro její osobní a vnitřní potřeby v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Elektronická kniha je datový soubor, který lze užívat pouze v takové formě, v jaké jej lze stáhnout s portálu. Jakékoli neoprávněné užití elektronické knihy nebo její části, spočívající např. v kopírování, úpravách, prodeji, pronajímání, půjčování, sdělování veřejnosti nebo jakémkoliv druhu obchodování nebo neobchodního šíření je zakázáno! Zejména je zakázána jakákoli konverze datového souboru nebo extrakce části nebo celého textu, umisťování textu na servery, ze kterých je možno tento soubor dále stahovat, přitom není rozhodující, kdo takovéto sdílení umožnil. Je zakázáno sdělování údajů o uživatelském účtu jiným osobám, zasahování do technických prostředků, které chrání elektronickou knihu, případně omezují rozsah jejího užití. Uživatel také není oprávněn jakkoliv testovat, zkoušet či obcházet technické zabezpečení elektronické knihy.

Copyright © Grada Publishing, a.s.

Copyright © Grada Publishing, a.s.

Obsah

Úvod	9
Evropská Unie a právo v ČR	10
Listina základních práv a svobod (čl. 1, čl. 6, čl. 7, čl. 8, čl. 10, čl. 24, čl. 31)	11
Úmluva o lidských právech a biomedicíně (čl. 1, čl. 2, čl. 3, čl. 4, čl. 5, čl. 8, čl. 9, čl. 10)	15
Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve zkratce TrZ (§ 168, § 178, § 221, § 222, § 223, § 224)	19
Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve zkratce PřZ (§ 29, § 30, § 49)	27
Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve zkratce ObčZ (§ 11, § 13, § 26, § 42, § 100, § 101, § 415, § 420a, 420b, § 433, § 437, § 444, § 449)	34
Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění (§ 2, § 11, § 27, § 42, § 55)	52
Zákon č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, o podmírkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče (§ 2, § 3)	60
Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu (§ 11, § 12, § 23, § 24, § 25, § 55, § 67b)	63

Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve zkratce ZPr (§ 53, § 73, § 74, § 145, § 172)	76
Instrukce MZ č. 3/1976 Sb., o seznamu funkcí, pro jejichž výkon je nezbytné uzavření písemné dohody o hmotné odpovědnosti	86
Vyhláška ministerstva zdravotnictví č. 221/1995 Sb., o znaleckých komisích (§ 1, § 3)	88
Zákon č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholizmem a jinými toxikomaniemi (§ 2, § 4, § 6)	90
Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů (§ 4, § 5, § 10, § 13)	94
Seznam platných předpisů důležitých pro poskytování ošetřovatelské péče	99

Za připomínky děkuji

L. Dohnalové, vrchní sestře urologického oddělení
R. Macháčkové, vrchní sestře chirurgického oddělení
J. Pavlicové a M. Tomašovičové
Bc. Z. Mezerové, vrchní sestře DO

Za recenzi děkuji

JUDr. Ing. P. Vaňkovi
Ing. A. Stožickému

Milé sestry,

když jsem po přednáškách s Vámi seděl a povídal si při kávě o problémech při poskytování ošetřovatelské péče, shodli jsme se na tom, že řada z Vás předpisy nezná, podle mého názoru ani znát nemůže a všechny také znát nepotřebuje. Shodli jsme se také na tom, že právnický jazyk, jakým jsou předpisy psány, není vždy srozumitelný, a proto se Vám v nich hůře orientouje.

Jsem velice rád, že jsem dostal možnost přiblížit Vám srozumitelnou formu předpisy, o kterých jsem přesvědčen, že je k výkonu své náročné činnosti potřebujete. Snažil jsem se vyhnout se teoretizování a akcentoval jsem pohled praxe.

Přijměte, prosím, tuto práci jako dík za to, co pro své pacienty děláte, i jako výraz díků všem sestrám, se kterými jsem měl tu čest i potěšení pracovat.

autor

ÚVOD

Jakákoliv činnost ve společnosti byla, je a i v budoucnu nadále bude upravena řadou obecně závazných norem, které stanovují pravidla chování členů společnosti při jejich činnosti.

Proto i poskytování zdravotní péče je upraveno obecně závaznými předpisy různých právních odvětví, které stanovují práva i povinnosti poskytovatelů i konzumentů zdravotní péče. Tyto předpisy tvoří právní řád České republiky, jehož charakteristickým znakem je jeho trvalý vývoj, kdy normy, které se přežily, jsou rušeny a nové právní normy jsou do právního řádu zařazovány.

Dodržování právních předpisů je vynutitelné a jejich nedodržování je sankcionováno.

Podle právní síly jsou právní předpisy hierarchicky uspořádané.

I. Prameny práva s právní silou ústavního zákona

- a) ústavní zákony (Ústava, Listina základních práv a svobod)
- b) mezinárodní smlouvy dle č. 10 Ústavy ČR

II. Prameny práva s právní silou zákona

- a) tzv. běžné zákony (zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu)
- b) zákonná opatření Senátu
- c) nálezy Ústavního soudu

III. Prameny práva s právní silou podzákonné

- a) nařízení vlády
- b) předpisy ministerstev a jiných správních orgánů (vyhláška č. 56/ 1987 Sb., kterou se stanoví obsah a časové rozmezí preventivních prohlídek)
- c) právní předpisy orgánů územní samosprávy

Právní předpisy jsou také uspořádány podle obsahu a podle toho, co upravují, jsou pak řazeny do právních odvětví. Určitou činnost však upravuje i několik předpisů nebo částí několika předpisů různých právních odvětví.

Evropská Unie a právo v ČR

Vytváření nových politických, ekonomických a vojenských seskupení spolu s rozvojem nových technologií, vědy, medicíny a stále rostoucí migrace obyvatel si vynucují k řádnému fungování těchto seskupení přiblížování a sjednocování právní úpravy, včetně právní úpravy poskytování zdravotní péče.

Faktickým projevem realizace této tendence ve zdravotnictví v České republice bylo mimo jiné přijetí Úmluvy o lidských právech a biomedicíně ze dne 24. 6. 1998. Tato smlouva unifikuje principy a zásady, které jsou podmínkou pro poskytování kvalitní zdravotní péče s akcentací potřeby mezinárodní spolupráce, která by byla k užitku celého lidstva.

Je jistě příjemné konstatování, že řada těchto zásadních principů byla v naší republice zakotvena již v zákoně č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu. Například povinná mlčenlivost, souhlas pacienta s doporučenou zdravotní péčí či povinnost postupovat *lege artis*.